La compassió cega

Per PepMaria el dt., 02/03/2021 - 11:30

Al conte titulat “Visió”, Rabindranath Tagore explica la història de la Kumo, una dona cega i sense fills que, en un moment donat, sofreix perquè el seu marit vol casar-se amb una segona esposa. Quan la Kumo coneix l’Hemangini, una jove espontània i ingènua que no sap que és candidata a segona esposa, es desenvolupa entre elles el següent diàleg:

“Baixant riu avall, l’Hemangini em va preguntar: ‘Per què no tens fills? Vaig quedar sorpresa per la seva pregunta, i vaig contestar: ‘Com puc saber-ho? El meu Déu no me n’ha donat cap. Aquesta és la raó.’ ‘No, aquesta no és la raó’ va dir la Hemangini ràpidament. ‘Deus haver comès algun pecat. Fixa’t en la meva tia. No té fills. Ha de ser perquè el seu cor té alguna maldat. Però quina maldat hi ha al teu cor?’

Aquestes paraules em van doldre. No tinc una solució a donar pel problema del mal. Vaig sospirar profundament i vaig dir en el silenci de la meva ànima: ‘Déu meu, tu saps la raó’.”

Uns dies més tard, mentre creu que el seu marit s’ha casat amb l’Hemangini, la Kumo plora desconsolada:

“ ‘Oh Senyor meu’ vaig cridar, “la teva faç està amagada. No hi puc veure. Soc cega. M’aferro a aquest timó trencat del cor fins que les meves mans sagnen. Les onades s’han fet massa fortes per a mi. Quant de temps més em posaràs a prova, Déu meu, quant de temps?’

Vaig deixar caure el cap sobre la capçalera del llit i vaig començar a plorar. Mentre ho feia, vaig sentir que la capçalera es movia lleument. L’Hemangini estava al meu costat. Em va agafar pel coll i en silenci va eixugar les meves llàgrimes. No sé si havia estat esperant aquell vespre en l’habitació interior, o si havia estat estirada allà sola en la foscor. No em va fer cap pregunta. No va dir cap paraula. Simplement va posar la seva mà fresca sobre el meu front, em va besar i va marxar.”

Finalment, l’Hemagini no es casa amb el marit de la Kumo, que s’hi reconcilia.

Aquest conte m’ha portat a pensar que no podem entendre per què passen sofriments concrets. En efecte, l’explicació de la maldat del qui sofreix no convenç perquè molta gent innocent sofreix. D’altra banda, la medecina ens pot dir per què la Kumo no pot tenir fills amb el seu marit; però no pot respondre a la pregunta que li causa el sofriment: “Com puc viure en pau essent cega i sense fills?”

Tagore suggereix que no busquem raons (que sovint paralitzen la nostra solidaritat) sinó que exercim cegament la compassió envers els qui pateixen: és el que acaba descobrint la jove Hemangini. Una dona cega li ha obert els ulls.

La compassió és cega davant de les raons...

... en un primer moment! Perquè les raons i el coneixement han de venir al darrere de la compassió: no per paralitzar-la sinó per portar-la a la plenitud. Si compadim de veritat, serem portats a servir tan eficaçment com sigui possible aquells de qui ens estem compadint.

.....

“Déu no explica el mal sinó que l’acompanya.” Marc Vilarassau SJ

“Quan m’ocupo dels pobres, diuen de mi que soc un sant; però quan em qüestiono i pregunto: ‘¿Per què hi ha tanta pobresa?’, m’acusen de ‘comunista’”. Helder Cámara, bisbe brasiler, 1909-1999.

.....

· Davant de quins problemes la teva manca de raons ha bloquejat el teu compromís d’acompanyar els qui el sofreixen?

· En quins altres casos has començat per acompanyar?